

de Munstersche Vrede, de pastoor van Gestel, J. Meesters, in zyne Kasteel den Rurwenberg, logeerde, die daar in 1 heylmatig den Godsdienst voor de Inwooners verrichtte. Dan op den 1. January 1654, daar over van den Stadhouder dezer Heerlykheid, Isaäk Elsevier, bekalonggeord zynde, by scheidend daarvoor betaald heeft, 200 guldens. (volgens Notulen van J. van den Heuvel) Rechter bleef men hier de Giededienst als in het verbergen, en in de volgende tyden oogluikende uitoeffenen, ter tyd toe dat dit Kasteel aan protestanten verkocht zynde, de Inwooners, op verzoek der Algemeene Staaten, in 1756, eenen schouwkerk, aan het gebouwd de Slokhock hebben gesticht. Niet ver van het Dorp, ten Oosten, ligt het Klein Seminarie, zynde een School voor beginnende Studenten, daar gevestigd in 1811, ter plaats, waar voormaals de buitenplaats Beekvliet lag. Hetzelven is in gebouwen zeer toegenomen.

St. Michiels gestel is een oude Heerlykheid, leenroving, (zoo Aekersdyck wil) gewest aan den Bisschop van Luik, Want, toen Paus Urbanus III, (zeft hy) in 1186, de Collegiale kerk van St. Jan te Luik onder zyn bescherming nam, noemden hy onder hare bezittingen ook het Dorp Gestel, met zyn losbehooren. Mooglyk moet hier mede Luiks gestel (een dorp aan de grenzen der Meierey gelegen) verstaan worden. Hoe dit zy haaten wy daar, zeker is het, dat de Stadhouder Isaäk Elsevier, in zekere acte gepasseert, voor de Notaris J. van den Heuvel, den 26 January 1654, noemd eenen ~~Gemeen~~ Vrye Heerlykheid, zoo als St. Michiels gestel in de Notulen van dezen Notaris (die daar woonagtig was) ook altyd word opgegeven. De Bezitters dezer Heerlykheid zyn oudtyds de Grave van den Berg geweest, vervolgens de Prins van Hohenzollern, ook de Graaf van Anvergne van het Huis de la Tour, en eindelijk in het Keurvorstelyk Huis van Palts Sultsbach, welke tot 1794 hier alle ampten, zelfs ook die van de Predikant, verzogt.

Men vindt, elders, en ook by Hoogstraaten, dat in 1451, de Ridder Pieter de Vortwing Heer van St. Michiels-Gestel was. Dan zyn zyn kindelous overlyden, in 1473, sabynt het, dat deze Heerlykheid, benevens zyne anderen Meeswyk en Dinther inamentlyk, is overgegaan op zyne Weelduuwe Margaretha van Kuilenburg, Vrouwe van Boxmeer Spalbeck en Stevenswaard, te naderhand hetrouwd met Willem van Edmond Heer van Herpen, twee dogters heeft nagelaten, te weten Anna en Maria; welke tekate, ten jaare 1508, huwde met Willem III, van die naam, en tweede Graaf van den Berg of 's Heerenberg, de Heerlykheden Herpen, Boxmeer, Stevenswaard, Meeswyk en Dinther, en vermoedelyk ook Gestel, aan hem ten huwelyk overbragt, waarden het blykt dat de Graven van den Berg daar langen tyd Heeren van geweest zyn, ter tyd toe, dat Elizabeth eenige dogter van Albert Graaf van 's Heerenberg, Gestel ten huwelyk overbragt aan haaren Gemaal, Bitel Frederik Prins van Hohenzollern; welke hun eenige dogter Henriette Franciscie van Hohenzollern, ten jaare 1663, door haar echtverbinde, tuis met Frederik Maurits van la Tour de Anvergne, Graave van Anvergne aan hem overbragt. Maar kunnen Zoon Francois Ego niet maar een dogter na, Marin Henriette, welke, in 1722, zich in den echt begaf met Johan Christiaan Prins van Sultsbach, dus deze Heerlykheid daar mede gevaakte in het Pallische Huis van Sultsbach.

